

عنوان مقاله:

بررسی نظریات مربوط به تحولات تاریخی الگوی شهرهای اسلامی

محل انتشار:

اولین همایش ملی معماری ایرانی، اسلامی (سیمای دیروز چشم انداز فردا) (سال: 1394)

تعداد صفحات اصل مقاله: 12

نویسندگان:

سیاوش پالیزبان - دکتری جغرافیا و برنامه ریزی شهری

احمد دنیامالی - دکتری جغرافیا و برنامه ریزی شهری

خلاصه مقاله:

مدل شهرسازی هر کشوری بازتابی از مفهوم مکان در ذهن شهروندان، باورها، شیوه زندگی و سازمان اجتماعی آن است. برخی مستشرقان اسلام را شهری ترین دین خوانده اند و تمایلات شهری قوانین شرع مقدس را دلیلی بر این گرایش دانسته اند. ریچارد فرای می گوید: اسلام را غالباً فرهنگی بر اساس زندگی شهری دانسته اند و با چیرگی بر شهرها یقین بود که پیروان آن هم دیر یا زود از مرکز پیروی خواهند کرد. اسلام اساساً دینی شهری است و به عنوان مذهب و روش زندگی در شهر مطرح شده است. دین اسلام، در دگرگونی چهره شهرهای پیشین مؤثر افتاد و هم موجد برپایی و رشد شهرهای جدید با ویژگیهای خود گشت. اسلام در ذات خود دینی شهری است و یک زندگی کاملاً شهری را تنها می توان در یک محیط شهری محقق ساخت. با توجه به این تعبیر و تفاسیر نقش عمده مذهب به عنوان مبدأ بسیاری از شهرهای اسلامی غیرقابل انکار بوده و نظیر سایر عوامل ایجاد شهرها، نقش عمده ای در ایجاد و توسعه شهرنشینی ایفا می نماید. شهرهای اسلامی براساس سه عنصر یگانه شده مذهب، حکومت و تجارت برای امتی واحد شکل گرفته اند و تجلی کالبدی این عناصر، مسجد، ارگ و بازار است که ساختار شهر برمبنای مرکزیت آن ها پیدا می شود. در این تحقیق با تکیه بر روش شناسی کتابخانه ای-تاریخی ابتدا به سیر تحولات تاریخی الگوی شهرهای اسلامی پرداخته می شود و سپس نظریات سه پژوهشگر مشهور شهرهای اسلامی را درباره تاثیرات عوامل گوناگون بروی الگوی شهرهای اسلامی مورد بحث قرار می دهد.

کلمات کلیدی:

مدل شهرهای اسلامی، باورهای فرهنگی و مذهبی، بافت قدیم، ازخود بیگانگی،

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/471284>

